

נקודת מפנה מספר 5

עובד נהרג בעקבות התהפכות משאבת בטון מותקנת על גבי משאית

העובדות המתוארות במסמך זה הינן בהתאם להתרשמות נציג מטה הבטיחות שביקר בשטח ועל דעתו בלבד. אין לראות בעובדות המתוארות כתיאור העובדות כפי שאירעו בפועל. תיאור העובדות אינו בא להחליף את ממצאי החקירה של גוף מוסמך. יובהר כי ההמלצות המתוארות אינן באות להחליף את הפעולות הנדרשות מהקבלן על פי כל דין, חוק או תקנה והן אינן באות במקום הנחיות הרשויות המוסמכות.

האירוע

במהלך יציקת בטון נהרג עובד, שעה שנחבט מצינור של משאבת בטון. מבירור ראשוני עולה כי המשאבה הייתה פרוסה במצב מקסימלי כשהיא אנכית למשאית.

המלצות מטה הבטיחות

על רקע התאונה, ולאור העובדה שזו תאונה שניה שנגרמה בימים האחרונים בנסיבות של תפעול משאבת בטון, מבקש מטה הבטיחות להגביר את המודעות לסיכונים שבתפעול משאבות בטון וממליץ לפעול באופן הבא:

1. לפני הזמנת משאבת בטון, חשוב לוודא כי אורך צנרת המשאבה תואם את דרישות היציקה, מבלי שתידרש פריסה מקסימלית של הצנרת (ללא צורך ב'מתיחת' הצנרת).
2. לפני התחלת פעולת היציקה, חשוב לוודא עם מפעיל המשאבה את אלה:
 - א. מפעיל המשאבה מצויד בהוראות הפעלה, אחזקה ובטיחות, על פי הנדרש בתקנות הבטיחות בעבודה (מכירה והשכרה של מכונות, מיתקנים וציוד), התשס"א 2001.
 - ב. מפעיל המשאבה פרס את כל ארבעת המייצבים של המשאית.
 - ג. כל אחד מהמייצבים הונח על גבי מפזר עומס, על מנת למנוע שקיעה.
 - ד. המייצבים אינם ממוקמים קרוב לשפה של תעלה או מדרון, העלולה לקרוס כתוצאה מהעומס.
 - ה. מפעיל המשאבה בדק את תקינותה בדגש על בדיקת החיבורים בין צינור לצינור ובחלק האחרון, בדיקת חיבור צינור הגומי לצינור המתכת.
 - ו. חיבור צינור הגומי למתכת נעשה באמצעות מחברים ייעודיים בלבד (חיבור באמצעות חוט הינו מסוכן ביותר עקב עוצמת הלחץ בצנרת המובילה בטון).

ז. זרוע המשאבה נמצאה במרחק הגדול מ 5 מטרים מקו מתח.

3. במהלך פעולת היציקה, חשוב לוודא כי אף אדם לא נמצא מתחת לחלק של המשאבה.

בנוסף להמלצות המפורטות לעיל, ועד שתושלם התקינה של משרד העבודה בנושא, ממליץ מטה הבטיחות לדרוש מחברות המספקות שירותים של יציקת בטון, להוכיח כי מפעילי משאבות הבטון הודרכו בהוראות הפעלה ובטיחות על ידי ספקי הציוד.

כולנו שותפים לחזון, הבטיחות תקדם תרבות של אפס כשלים בתכנון ובביצוע.

**אלוף (במיל') איל בן ראובן
ראש מטה הבטיחות**